

Monumentnummer*: 525725

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 december 2001**
Kadaster deel/nr **82635/62**

Woonplaats* *Gemeente** *Provincie**
Zegge **Rucphen** **Noord-Brabant**

Kadastrale gemeente* *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Rucphen **A**   **4175**

Omschrijving**

Inleiding.

De R.K. Neo-gotische H. Maria Boodschap KERK op no. 107 werd in 1911 gebouwd naar ontwerp van architect Jacques van Groenendael. De kerk leed in 1944 ernstige oorlogsschade: de toren werd goeddeels verwoest en gewelven stortten in. In 1958 was de restauratie voltooid. De restauratie geschiedde grotendeels in de oude trant, maar met wijzigingen bij de toren.

Omschrijving.

De driebeukige kruiskerk met dakruiter heeft een westtoren met vierkante basis en een vijfzijdig gesloten koor van twee traveen geflankeerd door zijkapellen. Het schip telt drie traveen. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen met steunberen met afzaten. De bruine baksteen wordt afgewisseld door sierbanden in gele baksteen, een rondboogfries en een tandlijst onder de goot. De spitsboogramen zijn voorzien van gele baksteen tracering. Op het zadeldak van het schip, de lessenaardaken van de zijbeuken en de spitsen van toren en kapellen liggen leien in maasdekking. De hoogte en breedte van de ramen varieert naar de locatie ervan. Bij de absis zijn ze hoog en smal, de zijkapellen bij absis en toren hebben kleine lage ramen. De spitsboogramen van de lichtbeuk zijn breder dan die in de zijbeuk.

De transepten hebben elk een groot en breed spitsboograam met daarboven een reeks klimmende blinde spitsboogvensters met tracering. De viering is voorzien van een hoge opengewerkte spits. De hoofdingang van de kerk bevindt zich in de toren. Deze heeft haakse steunberen met afzaat. De eikehouten vleugeldeuren in korbboogvorm hebben zwaar smeedijzeren beslag in symmetrische krulvormen. De ingang, de blinde rondboogarcade en het spitsboograam erboven worden alle omvat door een spitsboogomlijsting

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van gele baksteen. De bovenste geleding heeft een doorgaande cordonlijst met twee galmgaten, waarboven de sterk ingesnoerde achtzijdige spits. Het klokkegedeelte is bij het herstel van de oorlogsschade sterk vereenvoudigd. De ruimte wordt inwendig verdeeld door zuilen met loofkapitelen en bundelzuilen in de viering. De zuilen zijn uitgevoerd in hardsteen, de kapitelen in zandsteen. De lisenen, schalken en spitsbogen tussen de zuilen alsmede de raamomlijstingen laten de baksteen vrij die overigens verder wit is gepleisterd. De kruisgewelven zijn gemetseld. De lichtbeuk is onder de vensters voorzien van een blind triforium. Direct achter de ingang bevindt zich de smalle spitsbogige orgelgalerij. De kerk bezit diverse fijnzinnig uitgevoerde beelden en altaren, die dateren van kort na de bouwtijd van de kerk. Het meest opvallend zijn het de in laat neo-gotische stijl uitgevoerde kalkstenen hoogaltaar in de absis en het St. Jozef- en Maria-altaar in de zijkapellen. Beide laatstgenoemde sculpturen worden verlicht door de aldaar bewaard gebleven figuratieve glas-in-loodramen. Bij het Maria-altaar is de eerste steen geplaatst "23 maii 1911". De kalkstenen neo-gotische communiebank bij het Jozef-altaar komt oorspronkelijk uit een kerk te Ginneken. In de vrijwel ronde ruimte naast de toren is de doopkapel, afgesloten door een smeedijzeren hek. In de kapel is een polychroom beeld van het kind Jezus. Bij de ingang staat een Heilige Familie-groep, eveneens gepolychromeerd. Van de andere beelden uit de negentiende en de twintigste eeuw die in het schip staan opgesteld dient een staakmadonna, een H. Aloysius, een H. Hartbeeld van Jezus en een Heilig Hart Maria genoemd te worden. Aan de voorzijde wordt het terrein van de kerk afgesloten door een giet- en smeedijzeren sierhek met spijlen en knoppen, daterend uit de bouwtijd. Tevens staat er voor het koor een Heilig Hartbeeld opgesteld. Dit laatste valt buiten de Rijksbescherming.

Waardering.

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling, met name de ontwikkeling van het katholicisme in de late negentiende eeuw en de heropleving van bestaande devoties. Het is tevens van architectuurhistorisch belang wegens de plaats in het oeuvre van de architect. Het complex heeft ensemblewaarde vanwege de situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp en vanwege de wijze van inrichting. Het complex is van bijzondere betekenis voor het aanzien van het dorp en vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing in historisch-ruimtelijke relatie tot de wegenstructuur. Het gebouw heeft een hoge mate van gaafheid, ook in het interieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument